

Pensionärsrådet

Närvarande

Ordinarie ledamöter:

Donald Monvall, ordförande	PRO
Inga-Britt Nilsson	PRO
Gunilla Carlén	SPF
GunMarie Gunnars	SPF

Ersättare:

Ingegerd Malmqvist	PRO
Ulla Anjou	PRO
Aina Wallman	SPF
Olle Eriksson	SPF

I tjänsten:

Ingrid Brännström, avdelningschef
Johanna Granevik, sekreterare i rådet

Frånvarande

Åke Lindbohm	PRO
Christina Quensel-Höglund	SPF

Tidpunkt: Onsdag den 8 juni klockan 10.00

Lokal: Tumultet, Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning

Sekreterare:



Johanna Granevik

Justerare:



Donald Monvall



Gunilla Carlén

§ 1 Mötet öppnas

Ordförande Donald Monvall hälsar välkommen och öppnar mötet.

§ 2 Godkännande av dagordning

Dagordningen godkänns.

§ 3 Val av justerare av dagens protokoll

Donald Monvall och Gunilla Carlén justerar dagens protokoll torsdag den 9 juni klockan 10.00.

§ 4 Protokoll från föregående möte

Protokollet läggs till handlingarna.

§ 5 Besök av Peter Forslund

Peter Forslund, anhängkonsulent, informerar om stadsdelens anhängstöd. Bland annat finns flera anhängcirkel som i dagsläget håller till på Växthuset. I september startar en ny anhängcirkel för personer som lever nära/vårdar någon som har demenssjukdom. Cirkeln kommer att hållas på Bibblerian i Hässelby gård, den tredje tisdagen i varje månad. Vid den första träffen hålls ett föredrag av Björn Pettersson, psykolog vid Bromma minnesmottagning.

PRO och SPF hjälper till att sprida informationen i sina organisationer.

**§ 6 Inför stadsdelsnämndens sammanträde
den 16 juni 2016**

- *Ärende 3a. Skateboardramp för nybörjare.*
Ärendet läggs till handlingarna.
- *Ärende 3b. Förbjud cirkusar med djur på kommunal mark.*
Ärendet läggs till handlingarna
- *Ärende 4. Månadsrapport maj 2016.*
Då ärendet inte har skickats ut till pensionärsrådet informerade Ingrid Brännström kort om det ekonomiska läget.

- *Ärende 5. Uppföljning av Olivia hemtjänst som drivs i enskild regi.*
Ärendet läggs till handlingarna.
- *Ärende 6. Uppföljning av Sjöberga gård som drivs i enskild regi.*
Ärendet läggs till handlingarna.
- *Ärende 7. Nybyggnation av LSS-boende, fastigheten Strandviolen 6 i Hässelby.*
Rådet efterfrågar en karta till ärendet. Ärendet läggs till handlingarna.
- *Ärende 8. Revisoreernas årsrapport 2015.*
Rådet framför följande yttrande:
"Pensionärsrådet vill understryka att det inte är nämnden som beräknar behovet av äldreboendeplatser utan den görs av Sweco."
- *Ärende 9. Yttrande till Skolinspektionen med anledning av granskning av förskolan Grönkulla.*
Ärendet läggs till handlingarna.
- *Ärende 10. Rapport om utveckling av hemtjänst.*
Pensionärsrådet framför två yttranden. Se bilaga 1 (4 sidor) samt bilaga 2 (1 sida).
- *Ärende 11-18.*
Ärendena läggs till handlingarna.

§ 7 Anmälan av inkomna handlingar

KPR protokoll nr 5 2016 läggs till handlingarna.

§ 8 Information från stadsdelsförvaltningen

Ingrid Brännström informerar om att:

- några pensionärer från Växthuset tillsammans med barn från Grimsta förskolor har sett teaterföreställningen Alltet tillsammans. Innan föreställningen hade barnen och de äldre träffats för att lära känna varandra. Efter föreställningen fikade de och pratade om sina gemensamma upplevelser. Tanken med projektet är att föra samman de äldsta med de yngsta för samtal och gemenskap. Samarbetet blev mycket lyckat med positiv respons.

- Vällingby hemtjänst bjöd in alla sina brukare till sommarfest i slutet av maj. Sommarfesten hölls på Växthuset och det bjöds på tårta, kaffe och musikunderhållning. Träffen gav ett tillfälle för brukarna att framföra synpunkter och ställa frågor till medarbetare på Vällingby hemtjänst. I juni bjuder även Hässelby hemtjänst in sina brukare till sommarfest.
- alla som är 75 år eller äldre och har hemtjänst och/eller trygghetslarm kommer att erbjudas gratis broddar inför vintern
- boende på Koppargårdens vård- och omsorgsboende har framfört att de är mycket nöjda med maten efter att ny matleverantör har upphandlats
- förvaltningen har beställt arbetskläder till medarbetare inom den kommunala hemtjänsten. Beslut har tagits att medarbetarna ska vara enhetligt klädda i kortärmad bussarong och långbyxor. Samt synlig namnbricka.
- den 1 september börjar Eva Ingstrand som ny enhetschef för Skolörtens vård- och omsorgsboende samt servicehus. Eva Ingstrand arbetar i dag som stadsdelens MAS, medicinskt ansvarig sjuksköterska.

§ 9 Rapport från förtroenderåd

Frågan bordläggs.

§ 10 Övriga frågor

Rådet framför att de fått synpunkter på att det är svårt att komma i kontakt med biståndshandläggare på beställarenheten via telefon.

Rådet frågar om förvaltningen har någon särskilt person avsatt för övergång mellan socialtjänst och äldreomsorg. Ingrid Brännström svarar att det inte finns någon särskild person för just detta.

Rådet efterlyser en lösning av trafiksituationen på Hässelby torg. Det vill säga att det byggs någon infart för färdtjänst, taxibilar, leveranser med mera för att nå huvudingången vid Hässelby torg 20-22. Rådet understryker att det finns mycket kvar att göra ur ett tillgänglighetsperspektiv.

§ 11 Nästa möte

Nästa sammanträde äger rum måndagen den 15 augusti 2016.

§ 12 Mötet avslutas

Ordförande avslutar mötet och önskar alla en trevlig sommar.

Bilaga 1.

PRO:s ledamöter i Hässelby-Vällingby pensionärs råds uttalande om Rapport om utveckling av hemtjänsten

PRO:s samorganisation i Stockholm representerar ca 18.500 medlemmar i 46 föreningar inom Stockholms Stad. Vi har med intresse tagit del av den rapport om utveckling av hemtjänsten som vi nu fått möjlighet att ha synpunkter på.

Vi har varit mycket kritiska till hur hemtjänsten har utvecklats under de senaste åren. Vi har inte upplevt att kvaliteten har ökat med den sk valfriheten som genomförts. Det har inte varit möjligt att kunna välja bland de ibland mer än 200 utförarna. Kvaliteten har minskat med att antalet utförare har ökat.

Därför är vi positiva till att utredningen nu har lämnat sin rapport med det överordnade målet att öka den enskildes inflytande, öka kontinuiteten och förbättra samverkan runt den enskildes behov. Men vi undrar hur målet ska kunna uppfyllas med de förslag som redovisas i rapporten. Därför redovisar vi här våra synpunkter på förslagen i rapporten. Vi avstår dock från att komma med synpunkter på en del av de tekniska lösningar som rapporten redovisar.

Val av upphandlingsform för hemtjänsten

PRO är generellt negativ till Lagen om valfrihetssystem (LOV). Konstruktionen leder till för många utförare. Nackdelarna med det är bl a

- Hemtjänsten tappar bort områdesansvaret
- Ingen begränsning av antalet utförare
- Försvårar samarbetet med landsting, dvs primärvården och hemsjukvården
- Försämrar miljön med t ex mycket bilåkande
- Omöjligt att välja

Vi instämmer med rapporten att det behövs en snabb förändring av hemtjänsten. Därför kan vi idag acceptera LOV som upphandlingsform. Men det krävs tydligare krav som kan minska nackdelarna. Vi ägnar därför en stor del av vårt remissvar åt detta. Vi känner till att det förekommer en del utredningar bl a på regeringsnivå om möjligheter till justeringar av både LOV och LOU (Lagen om offentlig upphandling). Vi förutsätter att staden är beredd att förändra upphandlingsformen om det blir förändringar.

Förfrågningsunderlaget

Vi instämmer i rapportens synpunkt att krav ska ställas på att utföraren har erfarenhet av äldreomsorg utifrån socialtjänstlagen. Referensprövningen är viktig. Utöver rapportens förslag, vill vi att staden använder sig av den grupp som har erfarenhet av hemtjänsten – nämligen ofta de äldsta medborgarna. Det bör gå att hitta en form, så att Kommunstyrelsens pensionärsråd (KPR) och funktionshinderråd och/eller Stadsdelsnämndernas pensionärsråd (SPR) och funktionshinderråd har möjlighet att ge referenser.

Beträffande de nio olika vägledande principerna i förfrågningsunderlaget, så instämmer vi med rapporten. Vi vill dock lägga till en del för oss viktiga principer.

- Det måste ställas högre utbildningskrav på medarbetarna än för närvarande. Möjlighet till kompetensutveckling ska finnas.
- Språkkunskaperna hos medarbetarna är viktiga och kunnandet ska vara i förhållande till den enskildes behov.
- Viktigt med särskild kompetens hos den personal som är kontaktpersoner och ska se till att den enskilde får ett reellt inflytande.

Staden måste också utarbeta riktlinjer för presentationer av de företag som godkänns som utförare. Det ska inte vara upp till enbart utförarna att redovisa sig. Även mindre fördelaktiga sidor bör finnas med i presentationen.

Ett lågt antal utförare, innebär en förenkling för den enskilde att välja. Men också för staden att på ett bättre sätt kontrollera kvaliteten i hemtjänsten.

För att underlätta ett lämpligt val av utförare måste antalet valbara möjligheter begränsas starkt. Det är för många äldre en omöjlighet att välja den lämpligaste utföraren om antalet är stort. *Inte minst gäller det personer med kognitiv nedsättning.*

I det fortsatta arbetet med förfrågningsunderlaget, bör staden på lämpligt sätt utarbeta villkor och någon form av sanktioner som gör det möjligt att på ett smidigt sätt utmönstra de företag som inte lever upp till villkoren i avtalet.

Biståndsbeslutet och Genomförandeplaner. Vem bestämmer?

Vi instämmer i rapportens syn på hur biståndsbeslutet är motiverat, för att underlätta överklagande av beslutet. PRO anser också att förenklad biståndsbedömning är bra. Vi är övertygade om att det skulle ge en ökad trygghet för många enskilda, när de vet, att när behoven blir större, finns det möjlighet att få mer hemtjänst. Vi tror då att efterfrågan kommer att minska i början av ett hemtjänstbehov.

Vi ställer oss bakom förslaget om ramtider. Men vill poängtera vikten av det reella inflytandet för den enskilde enligt nedan.

Genomförandeplaner är naturligtvis en viktig grund för en god hemtjänst. Den enskildes inflytande måste säkerställas. Det är inte alltid så lätt för den enskilde att veta vilka behov som ska prioriteras. Framför allt i samband med att något traumatiskt hänt som gör att behovet av hemtjänst plötsligt uppkommit. Biståndsbeslut och genomförandeplaner får då

inte ske rutinmässigt, utan den enskildes behov måste vara grunden. När den enskilde har svårt att framföra sina synpunkter, ska också närstående få ett inflytande.

Utvecklingsprojektet Trygg hemgång anser PRO vara viktigt att genomföra. Vi är övertygade om att det kommer att ge ett bra underlag för biståndsbeslut och genomförandeplaner.

Kontinuiteten

Bristen på kontinuitet har varit det största problemet för den enskilde. Det är till och med så att många avstått från hemtjänst, för "jag vill inte ha en massa okända människor springande här". Det har också inneburit väldiga påfrestningar för närstående.

Vi instämmer därför med rapporten att en viktig, kanske enligt oss den viktigaste, faktor för hemtjänstens kvalitet är kontinuiteten. Schemaläggning och områdesansvar är viktiga delar. Det måste gå att organisera verksamheten så att kontinuiteten blir bra, inte bara bättre. Att den enskilde känner omvårdnadspersonal ger ökad trygghet på många sätt. Vi vet av egna erfarenheter att det alltför ofta förekommer stölder och bedrägerier mot den sköra enskilde. Och det skulle naturligtvis minska med en bättre kontinuitet. Den enskildes inflytande skulle också öka, om personalen får möjlighet att lära känna personen och dess närstående. Med närstående menar vi inte bara anhöriga, utan t ex grannar och vänner som finns i den enskildes nätverk.

Uppföljning

Uppföljningen av kommande utvecklingsarbete är mycket viktig. Har den enskilde fått ökat inflytande? Vi utgår ifrån att pensionärsråden, KPR och SPR, blir delaktiga i uppföljningen: vilka aspekter som ska följas upp och ev behov av ytterligare åtgärder.

PRO är tveksamma till värdet av brukarundersökningar. Lägg gärna samman resultat av brukarundersökningar med undersökningar från medarbetarna. Det kanske ger ett säkrare resultat än idag.

Vi vill hänvisa till en studie som gjorts utifrån Socialstyrelsens brukarundersökning på riksnivå och i Hägersten-Liljeholmens stadsdel daterad 2015-05-19, och gjord av Lars-Erik Karlsson.

Övrigt

Vi tillstyrker förslaget om att ta bort ersättningen av avböjda besök.

Vi vill särskilt peka på vikten av uppsökande verksamhet av många äldre utan närstående. Det måste ske i Stockholm där en så stor del av invånarna är ensamhushåll. Många, framför allt män, har inte något nätverk kring sig när de blivit ensamma.

Fixartjänsten är ett bra komplement till hemtjänsten. När den infördes, gällde den alla över 67 år, vilket senare ändrades till 75 år. Vi vill att staden återgår till 67 år. Vi tror att det skulle förstärka det uppsökande arbetet och naturligtvis minska risken för fallskador.

Maten är viktig för alla, men kanske framför allt för sköra personer med behov av hemtjänst. Det är inte kul att äta ensamma ur en "låda" som hemtjänsten levererar en gång i veckan. Följden blir ofta undernäring och en allmän försämring av hälsotillståndet.

Säkerheten med nyckelhanteringen är viktig.

"Mina sidor" på stadens hemsida måste utvecklas till att bli den portal där den enskilde såväl som närstående enkelt kan följa vilka beslut som fattats i form av ansökt samt beviljad hemtjänst, vilken utförare som valts och som över tid alltid kan följas och utvärderas. Därtill finns möjlighet för staden att redovisa vilka utförare som finns att välja mellan och att på ett objektivt sätt redovisa vad utförarna kan erbjuda utan i förväg gjorda värderingar

Möjlighet till att ändra gjort val av utförare måste ges inom ramen för verklig "Valfrihet"

Slutligen

PRO anser att fokus har lagts mer på administrativa lösningar än på hur den enskilde ska få inflytande. Vi hoppas att de kommunala hemtjänstgrupperna kommer att ges möjlighet att vara de goda exempel som alla vill följa. Det är en viktig uppgift för Stadsdelsnämnderna och deras pensionärsråd att verka för. För närvarande svarar den kommunalt drivna hemtjänsten för 32 % och den privata för 68 %.

En bra personalpolitik är en förutsättning för en bra hemtjänst. Att arbeta i hemtjänsten ska vara attraktivt så att bra personal kan rekryteras.

PRO vill delta i det fortsatta arbetet för att få en bra hemtjänst som Stockholms stad kan vara stolta över. Ca 15 % av stadens invånare är mer än 65 år. Vi förutsätter att staden tar hänsyn till våra synpunkter.

SPF; ledamöter; Håsselby-Vällingby pensionärs råds
uttalande

Utveckling av hemtjänst. Ärende 10.

SPF är positiv till att hemtjänst upphandlas enligt LOV, men vill att den underliggande kravspecifikationen stramas åt. Det kan göras genom att KPR får ett verkligt inflytande på utformningen.

Kravet på att personalen skall ha separata arbetskläder, som ej får tvättas hemma, är enligt Socialstyrelsens föreskrift, och ökar hygienien.

Det behövs en bättre beskrivning av vilka utbildningskrav som krävs för olika typer av hemtjänst. De s.k. servicetjänsterna och omvårdnadstjänsterna kräver olika kompetens. Speciellt som de äldre vårdas allt längre i sina egna hem.